

Eenige aanmerkingen over het allerbeste boek.

<https://hdl.handle.net/1874/351159>

gle

9

EENIGE AANMERKINGEN

OVER HET

ALLERBESTE BOEK.

TIENDE DRUK.

TE ROTTERDAM,

bij M. WIJT & ZONEN,

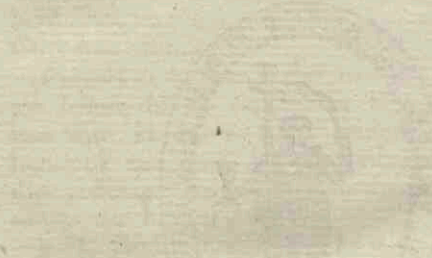
Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1834

No. IX.

ВЪВЕДЕНІЕ

ОБЪЯВЛЕНІЕ

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap, tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes, ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij mingeoefenden; — namelijk:

R. J. VAN DER MEULEN, B. VAN MARKEN,
J. CLARISSE, A. L. M. Phil. et Theol. Doct.
en Prof., A. DE VRIES, L. EGELING,
J. C. VORSTMAN, R. ADRIANI, *Predikanten te*
Amsterdam, Hoorn, Leyden en Rotterdam;

overeenkomstig hun ambt en hunne bediening, dat oogmerk gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande Stukje hunnen landgenooten aan; erkennende intusschen geene uitgave voor echt, dan welke door eenen hunner, of door de drukkers dezes, onderteekend is.

M. W. J. Stonen

De inwoners der stad Ephese beroemden zich ten tijde der Apostelen, dat zij een beeld hadden van de Afgodin Diana, hetwelk uit den hemel was gevallen (1). Wij zien met medelijden neder op dat blinde bijgeloof der misleide Heidenen.

Wij hebben iets, waarop wij met meerder grond roem kunnen dragen, het is een boek, hetwelk wij kunnen aanmerken, als een wezenlijk geschenk des hemels, en waarvan wij kunnen zeggen: God zelf heeft het voor ons geschreven. Duizenden van menschen kennen het niet eens: wij hebben het, en elk onzer, die het nog niet heeft, kan het bekomen. Het is dat boek, hetwelk gij, zoo dikwijls gij ter kerk gaat, mede neemt, of in de bank, waarin gij zit, vindt liggen, waarover de Leeraars gedurig prediken, waaruit de leer der zaligheid gehaald en bewezen, en hetwelk

(1) Hand. XIX: 35.

VI

alle brave en welopgevoede menschen in hun huis hebben, en dagelijks lezen. Het is de BIJBEL.

Gij mijne vrienden ! die , zoo wel als ik in de christelijke kerk zijt gedoopt , met mij den naam van christenen draagt , en , zoo ik hope , den Bijbel voor het beste boek houdt , ontvangt hier eenige aanmerkingen over dat kostelijke boek. Leest hetzelve , en denkt er wel over : misschien zult gij er wel het een en ander in vinden , waarop gij nooit hebt gelet en hetwelk u aangenaam en nuttig zijn kan. De Heer gebiede daartoe Zijnen zegen.!

I.

Wie weet, hoe oud de schrijfkunst is? De wereld heeft nu omtrent 6000 jaren gestaan. Misschien heeft men reeds geschreven voor den Zondvloed, gewisselijk kort daarna. 't Is 4000 jaren geleden, dat Moses leefde, en toen was het schrijven geene nieuwigheid meer. Voor omtrent 3000 jaren merkte Salomo aan: van vele boeken te maken is geen einde, en veel lezens is vermoeijinge des geestes (1). Intusschen is er van alle de boeken, welke in de eerste tijden der wereld, tot aan Moses, gemaakt zijn, niet één eenig overgebleven. Wij mogen dan zeggen: de Bijbel is het oudste boek. Moses heeft er aan begonnen voor 4000 jaren; en het zal meer dan 1700 jaren geleden zijn, dat het boek, hetwelk wij in de Bijbel hebben, geschreven is.

Duizenden, ja honderdduizenden van boeken, welke in dienzelfden tijd; en daarna zijn gemaakt, zijn verloren gegaan, versleten, door de mot of de vlammen verteerd.

(1) Pred. XII: 12.

Van zeer weinigen zijn afschriften bewaard. Van vele weet men nauwelijks, van sommigen in het geheel niet, dat zij 'er ooit geweest zijn. Is het niet opmerkelijk, dat de Bijbel overgebleven is? Is dit niet Gods vinger? Wie, mijne vrienden! zou durven denken, dat dit bij geval ware?

Het Joodsche volk had eerst den Bijbel in bewaring; maar hoeveel heeft dat Volk ondergaan! Door woeste en barbaarsche natiën beoorloogd, uitgeplunderd, verwoest, verjaagd, in ballingschap weggevoerd! Daarna was de Bijbel het boek der Christenen. Maar hoe geweldig zijn de Christenen door de Joden en Romeinen vervolgd! Hoe vele moeite hebben sommige Keizers van Rome zich gegeven om hen uit te roeijen, en alle hunne Bijbels te verbranden, en ziet! evenwel hebben wij den Bijbel nog! Is dat niet opmerkelijk? Is dat niet eene bijzondere zorg der Goddelijke Voorzienigheid, waardoor de Bijbel bewaard gebleven is?

Mij dunkt, iemand, die nooit veel achting voor den Bijbel had, zal nu, wanneer hij dit in overweging neemt, bekennen, de Bijbel moet toch een gewichtig boek zijn, dewijl God daarvoor zoo heeft gezorgd, en elk, die eenige liefde voor den Bijbel heeft, zal dat boek daarom zoo veel hooger schatten, en hetzelfde met verwondering en dankbaarheid beschouwen.

Gij gelooft, vertrouw ik, dat de menschen, welke de boeken, in onzen Bijbel vervat, geschreven hebben, door den Heiligen Geest zijn geleid geworden in alle waarheid — zoo, dat alle die schriften van God zijn ingegeven. Ook stemt gij mij buiten twijfel toe, dat God in deze schriften zichzelf en Zijn welbehagen aan den mensch bekend maakt, inzonderheid ons Jezus Christus, Zijnen Zoon, als den eenigen Middelaar en Verlosser, ontdekt, en leert hoe wij door het geloof in Hem kunnen behouden, en zalig worden. Voor zoo verre gij het een en ander gelooft kunt gij immers niet anders dan den Bijbel aanmerken als een Goddelijk Boek, als een onwaardeerbaar geschenk van God, ons menschen gegeven tot onze zaligheid; dan zult gij zekerlijk, aan den eenen kant u minder behoeven te verwonderen over de bijzondere voorzorg der Voorzienigheid, welke dit boek zoo vele eeuwen lang, en door zoo vele veranderingen der tijden, tot op onzen dag bewaard heeft; doch, aan den anderen kant, zal, naar mate uwe verwondering hierover vermindert, uwe achting voor den Bijbel rijzen. En, mij dunkt, indien gij met eenige bedaardheid en ernst op deze dingen let, zult gij lust hebben om te we-

ten, wat de Heer daarin tot u spreekt, gij zult u doordrongen vinden om te gelooven hetgene daarin staat, gij zult opgewekt zijn tot hartelijke dankbaarheid aan God, die zoo veel heeft gedaan, om ons, onwaardige stervelingen, moedwillig gevallen en diep bedorven Adams-kinderen tot kennis en tot zaligheid te brengen.

III.

Hoe diep onkundig, hoe onbeschaafd, hoe ongelukkig zijn een aantal heidensche volken, welke de Bijbel niet hebben? Is er wel veel onderscheid tusschen hen en de redelooze dieren? Hoe jammerlijk leven zij! Naauwelijks weten zij wat een mensch toekomt, hoe ruw, hoe driftig, wreed, wellustig zijn zij! Welke wonderlijke en akelige begrippen hebben zij omtrent de godsdienst! Hoe kwellen en peinigen zij vaak zichzelf om rust voor hun gemoed te vinden, en hope te hebben op een beter leven na hunnen dood!

Christenmensch! erken uw voorregt! gij hebt eenen Bijbel, In dat dierbaar boek kunt gij leeren, hoe gij welgevallen in Gods oogen kunt vinden, hoe gij van alle zonden en ellenden kunt verlost worden, en na uwen dood eeuwig gelukkig zijn. — Hoe goed is de Heer, welke ons dat alles in den Bijbel openbaart! Hoe goedertieren is Hij,

daar Hij reeds van de vroegste tijden af, mannen verwekte, en door Zijnen Heiligen Geest aandreef, om die dingen te beschrijven, en dat Hij daarmede door zoo vele volgende eeuwen voortging, tot dat de Bijbel, zoo volledig was, als die nu is. Welk eene trouw betoonde God daar Hij, door het aanbiddelijke bestuur Zijner Voorzienigheid, alle die boeken heeft bewaard en zoo vele dingen heeft doen zamenloopen, om voor te komen, dat dezelve niet door ongeluk, of door opzet verloren gingen. Hoe groot is Zijne liefde tot menschen, ook tot ons, dat Hij dien Bijbel, welken niemand, zal hij zalig worden, missen kan, en welke in het hebreuwsch en grieksch geschreven was, ook al onder het bestuur Zijner Voorzienigheid, heeft laten overzetten in andere talen, zoodat elk denzelve in zijne eigene spraak waarin hij geboren is, kan lezen. En, welk eene ontferming! Voorheen moest alles geschreven en nageschreven worden; toen koste een enkel afschrift van den Bijbel, op zijn minst, vier of vijf honderd kroonen; maar in het jaar 1440 werd de drukkunst uitgevonden, en toen kon men weldra een Bijbel voor vijf kroonen koopen (1); en, hoe weinig gij thans voor eenen Bijbel behoeft uit te geven, weet gij.

(1) Martinet, Hist. der Wereld, 4e dl. bladz. 353.

Een aanzienlijk Heer, zijnde tevens een voorbeeldig Christen, verhaalde mij eens van een zeker mensch uit den burgerstand, welke altijd vrolijk van geest zijnde, haar huiswerk doorgaans al zingende verrigte, en vervolgens in eene stille droefgeestigheid verkeerde. De zoon van dien Heer welke in haar huis eenige kamers bewoonde, deze verandering bemerkende, vraagde naar de oorzaak; zij gaf dit antwoord: » ik heb weinig in de wereld, en ben allengs verarmd, één van mijne schuldeischers heeft mij zoo lang gedrongen, dat ik mijnen Bijbel heb moeten verkoopen, om mijne schuld te kunnen betalen." Hij gaf haar een van zijne Bijbels, en toen keerde hare vrolijkheid weder.

Indien wij regt begrijpen, welk eene onwaardeerbare schat de Bijbel is, zullen wij dan, indien het niet anders zijn kan, niet liever al wat wij in de wereld hebben, willen missen, dan den Bijbel.

En een Bijbel kost thans zoo weinig geld. Is iemand nogtans zoo arm, dat hij er geen koopen kan, en heeft hij niet eenen enkelen vriend, die er hem eenen wil geven, zal hij dan, indien hij het stuk slechts wel begrijpt, niet gaarne eenige reizen minder in de herberg, bij ijdel of slecht gezelschap zijnen tijd nutteloos doorbrengen,

of minder strikken en linten koopen tot opschik van zijne kleeding, ten einde iets uit te zuinigen, opdat hij toch eenen Bijbel bekomme?

V

Ik ben wel eens bij menschen geweest, welke eenen grooten Staten-Bijbel hadden, in eenen fraaijen band gebonden, met blank geschuurden koperen sloten, maar ik zag dien Bijbel alzo in een pronkvertrek geplaatst, dat dezelve voor niets anders scheen te dienen, dan voor een sierlijk huisraad, en ik merkte daarbij, dat de lieden er nooit in lazen en niet wisten wat 'er in geschreven stond. Ik bedroefde mij. Het is wel braaf dat men achting voor den Bijbel heeft en dat boek zindelijk bewaart; doch de Bijbel is een boek, en een boek moet gelezen worden. Wat hebt gij aan den Bijbel, indien gij daarin niet leest? Als niemand in den Bijbel leest, dan kan niemand zalig worden. Het geloof (het eenig middel om zalig te worden) is uit gehoor, en het gehoor door het woord Gods (1).

Wanneer een ver afgelegen vriend u eenen brief schreef, zoudt gij dien brief ter zijde leggen en bewaren, zonder denzelven te lezen? Gij zoudt immers willen weten wat daarin stond? De Bijbel is gelijk een brief,

(1) Rom. X: 17.

welken God aan u heeft geschreven, en dat, om u te verzekeren, dat Hij u lief heeft; om u te leeren wat gij doen moet; om u den besten troost, en den besten raad mede te deelen: en zoudt gij niet willen weten, wat God u hieromtrent zegt? Zoudt gij den Bijbel niet lezen?

Wanneer iemand u een boek gaf, waarin voorschriften stonden, om ongelukken voor te komen, smarten te verzachten, uw beroep met minder moeite waartenemen, en 'er meer geld mede te winnen dan voorheen, zoudt gij zulk een boek niet gretig inzien, en vlijtig lezen? Zulk een boek is de Bijbel, God de Heer geeft u daarin voorschriften, om ongelukken voor te komen, gehard te zijn tegen rampen en smarten, met gemak en genoeg uw werk te verrigten, voorspoed en zegen te genieten, gelukkig door de wereld te komen: ja Hij geeft u daarin een onfeilbaar middel tegen den dood, zoodat gij, dat middel gebruikende, den dood niet zult behoeven te vreezen en zult kunnen zeggen: de dood is mij geen dood, maar een' doorgang tot het eeuwig leven. En zoudt gij daartoe den tijd niet uitkooopen? In den Bijbel staat het Evangelie, en naar het Evangelie zullen wij, die onder het licht van het Evangelie leven, geoordeeld worden (1); maar verbeeld u eens, hoe akelig

(1) Rom. II: 16.

vele menschen in den laatsten oordeelsdag zullen opzien, wanneer zij zullen geoordeeld worden naar het Evangelie, hetwelk zij niet gelezen en niet gekend hebben! en hoe onverantwoordelijk de zulken alsdan zullen zijn, welke dat woord niet hebben willen onderzoeken! Lieve vrienden! wacht gij u toch voor zulk een lot.

VI.

Sommigen zijn in dit stuk zoo onverschillig, zoo traag, zoo nalatig, dat men welhaast zou moeten denken: »Zij achten het der moeite niet waardig in den Bijbel te lezen,» maar zij weten niet wat zij versmaden, en hun gedrag is zoo onverstandig als onredelijk.

Hoe vele geleerde mannen hebben hunnen geheelen leeftijd, en alle hunne vermogens besteed aan het onderzoek van den Bijbel, om dat boek wel te begrijpen, de woorden der zaligheid, de vertroosting en heilzame lessen, welke daar in zijn, 'er uit op te zamelen: tegen de ongeloovigen, dat boek, als een Goddelijk boek, en de leer daarin vervat, als de ware leer der zaligheid te verdedigen? Indien het niet der moeite waardig is den Bijbel te lezen, en de Schriften te onderzoeken, dan zijn alle die geleerden de grootste dwazen.

Hoe vele martelaars hebben de leer, welke in den Bijbel wordt voorgedragen, met hun

bloed bevestigd, en zijn in vertrouwen op dat woord, getroost en gemoedigd, van het schavot of den brandstapel, de eeuwigheid ingestapt! Zouden dan alle die martelaars dweepers of krankzinnigen zijn geweest?

De hooge God, de Schepper van hemel en aarde, heeft het niet beneden zijne Majesteit gerekend, zichzelve en zijnen wil in den Bijbel te openbaren. Hij heeft het niet te gering geacht, onder het hoog bestuur over de geheele wereld, ook aan dat boek te denken, om daar voor te zorgen, en het te bewaren. Ja, wat zeg ik? Hij heeft de lotgevallen der volken, daaraan ondergeschikt, de afzondering van het geslacht van Abraham, Izaäk en Jakob, de ballingschap der Joden, de verstrooiing der natiën, de heerschappij der Romeinen, de koopmanschap en scheepvaart, de uitvinding van de drukkunst, en wat niet al, dienstbaar gemaakt aan de bewaring en verspreiding van dat boek; en het was Hem wel der moeite waardig, om door zijne Voorzienigheid ook u eenen Bijbel te beschikken: en zoude iemand uwer dan ooit durven denken, het is niet der moeite waardig, dat wij in den Bijbel lezen?

VII.

Kom! zoo iemand uwer zich nog nooit 'er toe gezet heeft om bedaard en ernstig in den Bijbel te lezen, begin het nu, neem 'er

eens de proef van, maar doe het met aandacht, en bij aanhoudendheid, en lees met verstand.

Ik durf u belooven, wanneer gij het alzo doet, dat gij er vermaak in zult vinden, dat het u eene aangename uitspanning zal worden. Groote, wonderbare gebeurtenissen, welke de weet-en leeslust gaande houden en opwekken, zullen 'er u in voorkomen. Vooral zult gij 'er heerlijke dingen omtrent den Heer Jezus in aantreffen. Vooral zult gij er woorden naar uw hart, troostrijke, opbeurende, bemoedigende woorden in lezen: Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eenig geboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar her eenwig leven hebbe (1). Gelijk zich een vader ontfermt over zijne kinderen, alzo ontfermt zich de Heer over degenen, die Hem vreezen (2), Jezus de Zoon des menschen, is gekomen om te zoeken en zalig te maken, hetgeen verloren was (3). Wendt u naar mij toe, en wordt behouden, alle gij einden der aarde (4). Komt herwaarts tot mij, allen die vermoeid en belast zijt, en ik zal u ruste geven (5).

Gij zult er de schoonste lessen in lezen, welke de goedkeuring van uw hart moeten wegdragen; onder anderen: leert van mij,

(1) Joh. III: 16. (2) Ps. CIII: 13. (3) Luc. XIX: 10.

(4) Jes. XLV: 22. (5) Matth. XI: 28.

dat ik zachtmoedig ben en nederig van harte (1). Gij zult den Heer uwen God liefhebben met geheel uw hart, met geheel uwe ziel en met geheel uw verstand, en gij zult uwen naasten liefhebben als u zelven (2). Hebt uwe vijanden lief, zegent ze die u vervloeken, doet wel dengenen die u haten, en bidt voor de genen, die u geweld doen en die u vervolgen (3). Verblijdt u 't aller tijd, bidt zonder ophouden, dankt God in alles (4).

Om kort te gaan: leest gij den Bijbel met aandacht, gij zult moeten bekennen: » de Bijbel is een steun des ouderdoms, een leidman der jeugd, een troost der zieken, de hope der stervenden." Ja waarlijk alle de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de regtvaardigheid is; opdat de mensche Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust (5).

En niemand zegge: » Ik heb veel in den Bijbel gelezen, maar dat er nooit in gevonden." Ik wil dat gaarne gelooveu van velen, maar de schuld is bij hen zelven; zij hebben den Bijbel niet regt gelezen, gelijk redelijke en verstandige menschen zulks behooren te doen, en zoo veel meer wordt het tijd, dat zij zich daarin oefenen. Dan, dewijl som-

(1) Matth. XI: 29. (2) Matth. XXII 37, 39. (3)

(3) Matth. V: 44. (4) Thess. V: 16, 17, 18. (5)

(5) 2 Tim. III: 16, 17.

migen welligt niet welen, hoe dit aan te vangen, rade ik hun te lezen het Boekje getiteld: *Onderwijs over het Bijbellezen*, uitgegeven en te bekomen bij de drukkers dezes.

VIII.

Wordt iemand door het voorbeeld dergenen, die den Bijbel verachten, en de goddelijkheid van dat boek loochenen, in zoo verre geslingerd, dat het hem van het lezen zoude terug houden. Overweeg de zaak toch ernstig, eer gij den Bijbel ter zijde legt. Laat het u althans niet ontrusten, dat gij, als min geoefend, geene reden hebt, en u buiten staat bevindt, om zulke waanwijze tegensprekers te wederleggen en den mond te stoppen.

Gaat eens in een winkel van den eenen of anderen voornamen boekverkooper, en vraag om eene lijst te mogen zien van geleerden, die over en voor den Bijbel geschreven hebben. Wanneer hij eerlijk is, en aan uwe begeerte voldoet, zult gij zien, dat, ofschoon het getal der tegensprekers groot is, er niet minder geleerden zijn, welke de goddelijkheid des Bijbels verdedigd hebben, en nog verdedigen. Het zal u tevens gerust kunnen stellen, daar gij er dit uit zult kunnen besluiten, dat, ofschoon gij als niet genoeg bedreven zijnde, al eens moet zwijgen, het echter aan geene gronden, aan geene genoegzame

gronden ontbreekt, waarop de waarheid en het gezag des Bijbels kan gestaafd worden.

Ja, ga bij menschen, welke over het algemeen, zelfs door lieden van de wereld, voor verstandige en brave christenen gehouden worden, spreek met hen, en oordeel. Ik twijfel niet, of gij zult u verwonderen over den vertroostenden en heiligen invloed, welchen de Bijbel heeft op elk, die dat woord gelooft, en gij zult moeten zeggen: »Elk die den wil van God wil doen, moet bekennen, dat deze leer uit God is» (1): eene leer welke zulk eenen invloed heeft op eenen mensch, moet wel eene goddelijke leer zijn.

Bedenk eindelijk, wat God voor den Bijbel heeft gedaan, en hoe Hij door teekenen, wonderen en menigerlei krachten en bedeeelingen des Heiligen Geestes, naar Zijnen wille, heeft medegetuigd, en dit woord bevestigd (2). Lees de wonderwerken, welke Moses en de Apostelen hebben verrigt; hetgeene in Egijpte is gebeurd, voor en bij den uittogt der Israëlitén, de geschiedenis van het Manna, van Korah, Dathan en Abiram enz; hetgeen Petrus en Joannes aan den kreupelgeborenen hebben gedaan; en, oordeel of God door deze menschen, zulke groote dingen zou hebben gedaan, indien zij bedriegers waren geweest. En zoude dan de Bijbel geene waarheid zijn?

(1) Joan. VII: 17.

(2) Hebr. II: 4.

IX.

Wilt gij u nog meer wapenen tegen alles, wat u onverschillig of ongeloovig omtrent den Bijbel zou kunnen maken. Geef acht op den Persoon, welke het voornaamste voorwerp, de voorname inhoud van deze heilige Boeken is. Let op dien Persoon, welke door Zijnen Geest deze Schriften heeft ingegeven (1), merk op dien Persoon, op welken de Schriften van het oude Verbond wijzen, van wien de Schriften des Nieuwen Verbonds getuigen. Lees het gene de Profeten hebben voorzeggd omtrent hetgene de Messias zoude doen, wanneer Hij op de aarde zoude zijn, en het lijden, hetwelk over Hem zoude komen: vergelijk dan daarbij hetgene de Evangelisten verhalen van den Heer Jezus; mij dunkt, gij zult moeten zeggen: immers is Hij waarlijk de Christus, de Zoon van God, de Zalignaker; want alles, wat de Profeten hebben voorzeggd, is in Hem vervuld.

Volgt het geschiedverhaal eenvoudig. Het zal u de Heerlijkheid van Jezus ontdekken.

Bij zijne geboorte waren de Engelen tegenwoordig, en juichten de Hemelingen. Vrome herders kwamen het kind begroeten. Wijzen uit verre landen kwamen Hem aanbidden. Toen Hij gedoopt werd, getuigde

(1) 1 Petr. I: 11.

God zelf, met eene stem uit den Hemel: Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde, in wien ik mijn welbehagen heb. Toen Hij 12 jaar oud zijnde in den tempel zat, onder de leeraars, ontzettekeden zich de schriftgeleerden over zijn verstand.

Hij trad als leeraar te voorschijn, en elk verwonderde zich; zijne vijanden zelfs, moesten bekennen: nooit heeft een mensch alzoó gesproken als deze! Jesaia schrijft (1): De Geest des Heeren is op mij, omdat de Heer mij gezalft heeft, om eene blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen. Hij heeft mij gezonden, om te verbinden de gebrokenen van harten, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis, om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren.

Zijn geheele leven was eene aaneenschakeling van weldadige wonderwerken. Nooit was het Hem te veel, menschen te helpen; geen ellendige ging ongetroost van Hem henen. Het bleek, van dag tot dag, dat het Zijne spijze was, te doen den wil van Zijnen Hemelschen Vader, en dat Zijnen vermakingen waren met de menschenkinderen. Heilige Jezus! Hemelsch voorbeeld! Wat wijze, wat Heilige heeft het ooit zoo verre gebragt, als de Evangelisten u beschrijven? Met hoeveel geduld en zachtmoedigheid heeft Jezus

(1) Jes. LXI; 12^a.

het tegenspreken der zondaars, en de verkeerdheden van Zijne apostelen verdragen! In Getsémané bad Hij, terwijl het zweet Hem als groote druppelen bloeds werd uitgeperst: Vader! indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van mij voorbijgaan, doch niet gelijk ik wil, maar gelijk Gij wilt. Wanneer Hij gescholden werd, schold Hij niet weder. Toen een geregtsdienaar Hem in het aangezicht sloeg, zeide Hij alleenlijk: zoo ik kwalijk gesproken heb, betuig van mij het kwade: zoo neen, waarom slaat gij mij? Toen Hij aan het kruis werd opgehangen, schreeuwde Hij niet, vloekte Hij zijne moordenaars niet, maar bad voor hen: Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!

En deze stille, deze beminlijke, deze heilige Jezus is aan het kruis gestorven, maar ook weder opgewekt, ten Hemel gevaren, en zit nu aan Gods rechterhand, en heeft den Heiligen Geest op de apostelen uitgestort! Mij dunkt, die deze dingen leest en opmerkt, moet bekennen: de Bijbel, welke van zulk eenen Jezus getuigt, kan geen leugen zijn: dat woord, waarvan zulk een Jezus het voorwerp is moet getrouw en aller aanneming waardig zijn.

Vrienden! wanneer gij zoo eenyoudig den Bijbel leest, en opmerkt op hetgene daarin van den Heer Jezus staat, zult gij moeten

betuigen: de helst is ons niet aangezegd (1). Voorwaar: Jezus is het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt (2). Laten anderen met den Bijbel spotten, Jezus versmaden; wij weten niet, tot wien wij anders zullen heengaan. Hij alleen heeft de woorden des eeuwigen levens (3).

X.

Wilt gij, nog al meer tot uw eigene overtuiging. Welaan! vergelijk u zelve bij hetgene gij in den Bijbel leest.

Het zal u gaan gelijk de Samaritaansche vrouwe, welke Jezus ontmoet hebbende, verklaarde: ziet daar een mensch, welke mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb. Is deze niet de Christus (4)?

Wanneer gij leest: uit het hart komen voort booze bedenkingen, overspelen, hoerereijen, dieverijen, valsche getuigenissen, lasteringen (5). Arglistig is het hart, meer dan een ding, ja doodelijk is het, wie zal het kennen (6)? Het goede dat ik wil, dat doe ik niet (7). Wanneer ik het goede wil dan ligt het kwade bij mij (8). Een iegelijk wordt verzocht, wanneer hij van zijne ei-

(1) 1 Kon. X: 7. (2) Joan. I: 29. (3) Joan. VI: 68.

(4) Joan. IV: 29. (5) Matth. XV: 19.

(6) Jerem. XVII: 9. (7) Rom. VII: 19.

(8) Rom. VII: 21.

gene begeerlijkheid afgetrokken en verlokt wordt⁽¹⁾. Vindt gij dan niet juist de beschrijving van hetgene in uw eigen hart omgaat? Is de raad, welke aan de oude Israëlieten in den Bijbel wordt gegeven, om gelukkig te zijn, niet verstaanbaar en uitvoerlijk, ook voor u? Stemt uw geweten het niet toe: dat ook gij vrede hebben zult, wanneer gij den Heere vreest, én dat het u zal welgaan, wanneer gij Zijne geboden onderhoudt? Kan eenig mensch u wel zulke krachtige vertroostingën geven, in allerlei omstandigheden als die, welke in den Bijbel voorkomen? Vele wetten van aardsche vorsten worden onbruikbaar, door de verandering der tijden. Vele geneesmiddelen komen, om de verandering van landstreek en luchtgesteldheid niet meer te pas. Maar de Bijbel, het oudste Boek, beschrijft de goedsgesteldheid van alle menschen, door alle eeuwen, geeft lessen, welke voor alle natiën en menschen goed zijn, en vertroostingën, waaraan ieder, wie hij zij, en in wat weg hij zich bevinde, genoeg heeft. Zou die Bijbel geen goddelijk Boek zijn? Geene achtung en geloof verdienen? Lees en oordeel en zegt dan: » o Heer! wat Gij mij ook ontnemt, ontnem mij toch den Bijbel niet! Met den Bijbel wil ik leven: met den Bijbel wil ik mijn beroep waar-

(4) Jac. I: 14.

nemen : met den Bijbel wil ik mijnen haten het hoofd bieden : met den Bijbel wil ik sterven."

XI.

Ontmoet gij op reize in de herbergen , of in gezelschappen , zulke ongelukkige lieden , welke den Bijbel niet achten , en lust hebben tot spotten of tegenspreken , zwijg liever , dan dat gij door verkeerde redeneringen uwe eigene onkunde zoudt aan den dag leggen , de spotlust opwekken en voeden , en den Bijbel smaadheid aandoen . Zijn de omstandigheden van zulk een aard , dat uw geweten u dringt om iets te zeggen , houdt u dan alleenlijk aan den Bijbel zelve en zeg : » het woord des kruisses was te voren reeds den Joden eene ergenis , en den Grieken eene dwaasheid , maar hun , die gelooven , is het beide de kracht Gods en de wijsheid Gods (1) . Alle de Profeten geven getuigenis aan Jezus , dat een iegelijk die in Hem gelooft , vergeving der zonden zal hebben (2) ."

Wilt gij er nog iets bijvoegen ? laat het dan van dezen aard zijn , » Wij hebben juist zulk eenen Hoogenpriester noodig als Jezus om onze schuld te verzoenen , en voor ons te bidden ; onze verdorvene natuur heeft juist die vernieuwing van den H. Geest noodig , waarvan de Bijbel spreekt : ons hart

(1) Cor. I: 23. (2) Hand. X: 43.

vindt alleen rust in die vertroosting, welke daarin staan: onze kwijnende ziel, onze bezwijkende krachten worden alleen opgebeurd door de hope, welke de H. Schrift voorstelt op het leven en de onsterfelijkheid."

En hoe zalig zijt gij wanneer gij in waarheid kunt zeggen, (en wanneer het zonder de paalen voor de zwijnen te werpen, of aanleiding tot spotternij te geven kan geschieden), » ik schaam mij niet over het Evangelie van Christus, want het is eene kracht Gods tot zaligheid voor mijne ziele; het heeft mijn hart week gemaakt, en mij tot berouw gebracht: het heeft mijnen zondigen aard veranderd, en mijn geweten, onder de beschuldigingen over de zonden, gestild; het heeft mij gegronde hope op vergeving gegeven, en den grondslag tot het eeuwig leven in mij gelegd. Men moge mij bespotten; omdat ik onbekwaam ben alle de zwarigheden tegen den Bijbel op te lossen, dan hiervan houde ik mij verzekerd, dat die leerstukken, welke zulk eene krachtige uitwerking op mijne ziel hebben, van God komen moeten."

» Ik verblijde mij, dat geleerde mannen mijnen Bijbel tegen de aanvallen der ongeloovigen verdedigen; doch God zij gedankt, dat mijn geloof en hope niet gevestigd zijn op bijzondere vertalingen van enkele teksten, maar op den voornamen en hoofdzakelijken

inhoud van het Evangelie. Iedere overzetting, elk boek in mijnen Bijbel, bevat in zich de heilzame waarheid, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om zondaars zalig te maken, en dat zonder heiligmaking niemand den Heer zien zal. Elk boek bevat eene belofte des eeuwigen levens aan de zulken die geduldig volharden in het goede, naar heerlijkheid en onverderfelijkheid zoeken, maar bedreigt met verdriet en foltering de ziele van een ieder, die het kwade betracht.

» Indien een wijsgeer durfde ondernemen om te bewijzen dat brood ongezonder ware, en water nutteloos tot verdrijving van den dorst, zou zoude ik echter stoutmoedig staande houden, dat het gebruik van brood en van water noodig en heilzaam is: want ik worde dagelijks door brood gevoed, en mijn dorst telkens door water gelescht. De kwinkslagen der wereldwijsheid zijn tegen de ondervinding der ware Christenen, gelijk pijlen van stroo tegen koperen schilden. Men zegge wat men wil, ik kan dat brood hetwelk aan mijne ziel het leven geeft, niet missen.

» Men spreekt van verborgenheden, men ergert zich daaraan, doch die zijn ook in de natuur: Een kind begrijpt niet, wat zijn Vader tot zijn toekomstig welzijn doet. Ik ben in de kindsheid van mijn bestaan, en

kan weinig doorgronden van de wegen de Goddelijke Voorzienigheid, nog minder van den gang der genade; maar mijn Hemelsche Vader heeft mij genoeg ontdekt om van Zijne liefde en trouw overtuigd te wezen, en mij zelve op Hem veilig te verlaten. Ik weet wien ik geloofd heb."

XII.

Laat ons, mijne vrienden! nu terug zien op ons eigen gedrag, en onszelven afvragen: lezen wij den Bijbel? Gelooven wij het Evangelie? En wat getuigenis hebben wij ter verheerlijking van hetzelfde, afgelegd? Hebben wij ook eerder als vijanden, dan als vrienden van het Christendom gehandeld? Zijn onze daden ook eerder vlekken dan getuig-schriften geweest, en misnoegend in plaats van aanlokkend voor anderen?

Lieve lezer! indien gij een onheilig Christen zijt, indien gij behoort tot die soort van menschen, welke de waarheid in ongeregtheid onderhouden, dan zoude het u beter zijn, nooit onder het licht van het Evangelie den dag aanschouwd te hebben. Het zal voor de Heidenen verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan voor u, indien gij u niet bekeert. Leg toch uwe aardschgezindheid, uwe ondankbaarheid af, onderzoek de Schriften, welke van Jezus getuigen, en

zoek Hem bij wien vergeving en vele verlossing is.

Maar wilt gij het Evangelie eere aandoen, en hetzelfde trachten voort te planten. Leef dan waardiglijk naar het Evangelie, vertoon aan de wereld, wat dit Woord voor uw hart is: laat dit inwendig getuigenis Gods openbaar worden voor de wereld; laat het eeuwig leven, hetwelk door het Evangelie in uw hart gewerkt is, zich vertoonen in uw uitwendig gedrag onder de menschen. Zoo deden de eerste Christenen. De Heidenen en andere ongeloofigen werden daardoor gewonnen. Zoo zal het nog zijn. Wanneer ongeloofigen uw geloove, uwe trouw, uwe bedachtzaamheid, uwen ijver voor God, uw vermaak in Zijne dienst, uwe nederigheid, vriendelijkheid, liefdadigheid, hulpvaardigheid en regtvaardigheid zien, zoo zullen zij overtuigd worden, en uwen Vader, die in de Hemelen is, verheerlijken.

Vindt gij waarlijk het leven uwer ziele in het Evangelie, houdt er dan aan vast. Bind dat woord aan uwe harten. Neem het met u in uwe binnenkamer. Lees het als uw handvest voor de eeuwigheid, als uwe reiskaart naar den Hemel. Lees en overdenk het biddende, dankende en geloovende, en laat het beeld van Jezus daardoor meer en meer in uw hart en wandel worden uitge-

drukt, opdat gij opene brieven van Christus moogt zijn, bekend en gelezen van alle menschen.

Welk een oneindig getal van de bewijsredenen zoude de zalige leer van Jezus ondersteunen en versieren, indien ieder belijder van het Evangelie dit inwendige getuigenis daarvan krachtig in zijne ziel had geprent. Hoe zouden de onbeschaamdste tegenstrevers moeten zwijgen en verstommen, indien gij en wij allen, die den Bijbel als Gods woord eerbiedigen, hen konden uittarten, om onder degenen, die de Heilige Schrift verachten, zulke huisvaders en huismoeders, zulke ouders en kinderen, zulke beminnaars van God en hunnen naasten, als onder ons gevonden worden, aan te wijzen.

Die 't Bijbelwoord gelooft en mint,
 Daarin zijn troost en sterkte vindt,
 Met Jezus zegt: daar staat geschreven:
 Het daar beloofde heil verwacht,
 Het daar bevolen goed betracht,
 Zal nu en eeuwig zalig leven.

A 242137g

Bij M. WIJT & ZONEN, Drukkers van het Nederlandsche
Zendinggenootschap, worden ook uitgegeven
de navolgende Kleine Stukjes.

1. Evangelische herinneringen aan Kranken.	à 15 Ct.
2. Over het nuttig Kerkgaan.	- 10 "
3. Over het doen van Belijdenis.	- 10 "
4. Een woord voor menschen, die niet ter kerk kunnen gaan.	- 10 "
5. Het Christendom beschaamd door Heidenen.	- 10 "
6. Evangelische herinneringen aan Bedroefden.	- 22½ "
7. Evangelische herinneringen aan Vaders en Moeders.	- 20 "
8. Een woord aan Vaders en Moeders over den Doop.	- 05 "
9. Over het allerbeste Boek.	- 10 "
10. Onderwijs over het Bijbellezen.	- 25 "
11. Levensgeschiedenis van den grootsten Man.	- 25 "
12. Iets over het Avondmaal.	- 15 "
13. Opwekking tot de huiselijke Godsdienst.	- 20 "
14. Zamenpraak tusschen drie Vrienden over de Wedergeb.	- 07½ "
15. Het leven van William Kellij.	- 15 "
16. Drie zamenpraken tusschen een' Leeraar en een' Huism.	- 15 "
17. Het dorp Eerenhoef, tot vorigen welyaart hersteld..	- 25 "
18. Het nadeel van het bij de straat loopen der kinderen	- 20 "
19. Waarschuwing tegen de Ontucht.	- 50 "
20. Iets voor herstelden uit krankheid.	- 20 "
21. Iets voor Gevangenen.	- 45 "
22. Geschenk der Christelijke liefde voor kinderen	- 52½ "
23. Geschenk voor Lidmaten der Christelijke kerk.	- 25 "
24. Heb ik wel genoeg voor de Beuwigheid?	- 20 "
25. Tweede Geschenk der Christelijke liefde voor kinderen	- 25 "
26. Voor Diensthoden.	- 25 "
27. Over de Feesten.	- 15 "
28. Iets voor Armen.	- 10 "
29. Jezus, de geneesmeester van Kranken.	- 12½ "
30. Evangelische Herinneringen aan oude Liederen.	- 22½ "
31. Verzameling van leers. brieven en opwekkende verhalen	- 20 "
32. Opwekking tot weltevredenheid.	- 20 "
33. Een goed woord aan Christen-ouders over de opvoeding	- 20 "
34. Franke, de kracht des Geloofs.	- 15 "
35. Schets van het leven van Afrikaner.	- 10 "
36. Waarschuwing tegen het Kwaadspreken.	- 10 "
37. Iets over de Zelfkennis.	- 20 "
38. Een woord van onderrigt en troost in Sterf huizen.	- 25 "
39. Men doet niet, wat men kan.	- 12½ "
40. Vriendelijke raad aan zwaarmoedigen.	- 25 "
41. Waarom word ik niet beter?	- 25 "
42. Wie zijn, hier op aarde, de gelukkigste menschen?	- 20 "
43. Gedenk te Sterven.	- 25 "
44. Het Voorbidden, een pligt der Christelijke liefde.	- 17½ "
45. Opwekking tot getrouwe deelneming in het Maandelijksche Gebed.	- 27½ "
46. Troostwoord voor Christenen, in alle wederwaardigheden.	- 17½ "
47. Bijbelsch Leesboek voor Kranken.	- 20 "